

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou pouze názory autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie nebo Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za ně nenesou odpovědnost.

Projekt EU4GEO — Erasmus+ / Jean Monnet • interní metodický podklad pro učitele

Metodika pro učitele: Mapa bohatství

Kvinta • Blok 1 • Kde jsou v Evropě peníze? (Hledání Modrého banánu)

Tato metodika shrnuje, jak s materiálem (podcast + tahák + pracovní list) pracovat na jedné 45minutové hodině. Podcast přímo naučí klíčové ekonomické pojmy a příklady i s odůvodněním PROČ, čas ve třídě jde do práce s Eurostat Statistical Atlas a do diskuse o tom, proč bohatství měříme v regionech, ne ve státech.

Cíl hodiny

Žák rozumí rozdíl mezi HDP a PPS (paritou kupní síly), umí na mapě najít hospodářské jádro EU („Modrý banán“) a dokáže vysvětlit, proč jsou hlavní města střední a východní Evropy (Praha, Bratislava, Varšava) v přepočtu na PPS bohatší než jejich okolí.

Doporučený průběh hodiny (45 min)

- **0–5 min – Úvod:** Zeptejte se žáků, jestli si myslí, že je Česko chudší nebo bohatší než průměr EU. Nechte odpovědi zaznít bez korekce — vrátíte se k nim na konci hodiny.
- **5–12 min – Poslech podcastu:** Pusťte podcast vcelku. Po poslechu krátce shrňte, co je PPS a proč se v ní Česko (a hlavně Praha) jeví bohatší než při

srovnání v eurech.

- **12–30 min – Samostatná práce (Eurostat Statistical Atlas):** Žáci projdou Kroky 2–5 pracovního listu — najdou na mapě Modrý banán, „fialové ostrovy“ (hlavní města) a nakonec svůj vlastní region. Obcházejte třídu a hlídejte, že pracují s ukazatelem GDP per capita in PPS, ne s obyčejným HDP.
- **30–40 min – Diskuse „PROČ“:** Rozeberte společně, proč se hospodářské jádro EU soustředí právě do pásu Anglie–Benelux–západní Německo–severní Itálie a proč hlavní města východní Evropy fungují jako „ostrovy bohatství“ uprostřed chudšího okolí.
- **40–45 min – Shrnutí:** Vraťte se k úvodní otázce (je Česko chudší, nebo bohatší?) a propojte s „chytáky“ z taháku — Praha patří v PPS k nejbohatším regionům celé EU.

Na co dát pozor / časté chyby žáků

- **Záměna HDP a PPS:** Žáci často srovnávají čísla v eurech bez zohlednění cenové hladiny — zdůrazněte, že PPS je „umělá měna“, která rozdíly v cenách vyrovnává.
- **Srovnávání států místo regionů:** EU pracuje s regiony NUTS 2, ne s celými státy — Praha je jiný region než zbytek Čech, což vysvětluje, proč se národní a regionální čísla liší.
- **Ignorování legendy mapy:** Barevná škála se v Eurostat Statistical Atlas může měnit podle verze — vždy je nutné zkontrolovat stupnici, nejen barvu odhadem.

Hodnocení

Hodnotí se především schopnost vysvětlit PROČ (proč je hospodářské jádro tam, kde je; proč jsou hlavní města bohatší než okolí), ne přesné zapamatování procent. Stačí zkontrolovat, že žák správně našel svůj vlastní region na mapě a dokázal ho srovnat s průměrem EU.

Odpovědi k otázkám v pracovním listu

- **Krok 3 (města v Modrém banánu):** Uznatelná jsou libovolná tři města z pásu Anglie–Benelux–západní Německo–severní Itálie, např. Brusel/Amsterdam, Frankfurt, Stuttgart, Milán. Důvod koncentrace: historicky nejstarší industrializovaná oblast Evropy s hustou dopravní sítí, blízkostí přístavů a velkou koncentrací sídel firem a služeb.
- **Krok 4 (tmavé body ve východní Evropě):** Tmavé body jsou hlavní města (Praha, Bratislava, Varšava). Jsou bohatší než okolí, protože se v nich soustředí státní správa, sídla firem a mezinárodních institucí a služby s vyšší přidanou hodnotou – a protože se PPS počítá po regionech (NUTS 2), ne za celý stát, hlavní město tak „netáhne“ zbytek země dolů.
- **Krok 5 (vlastní region):** Hodnota se každý rok mění podle aktuální edice Eurostatu – nejde o pevné číslo, důležité je, že žák svůj region správně dohledal a porovnal se 100 % (průměrem EU).